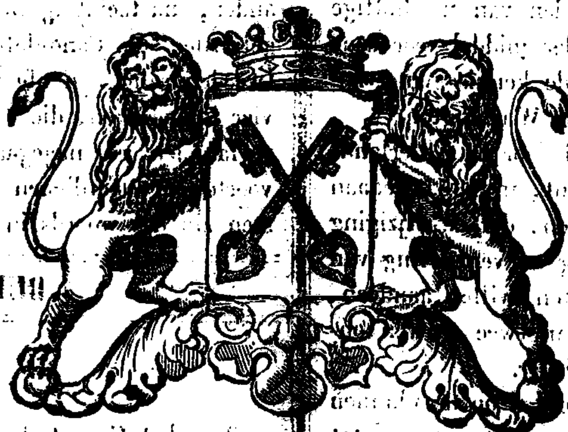
1852. N°. 98.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 16 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 Augustus.

De belangstelling in de verspreiding van het Christelijk geloof, het geloof in Hem, die van zich zelven getuigde dat Hij het Licht der wereld was, is in de laatste jaren meer en meer ontwaakt; meer en meer verspreidt dan ook dat Licht zijne weldadige stralen over de gansche aarde en worden er in vele Christen-landen pogingen gedaan en middelen beraamd ter uitbreiding van het Koninkrijk onzes Heeren.

Belangstelling in deze zaak gaat echter niet altijd in gelijke mate gepaard met kennis. Tot aankweeking daarvan zijn in de laatste tijden geschikte boekwerken uitgekomen, waarbij ook kleine kaarten werden gevoegd. Kaarten zijn buiten twijfel de gemakkelijkste en geschiktste hulpmiddelen om den gang van de uitbreiding der verschillende godsdiensten op aarde, de Heidenwereld en de Zendelingen-posten te leeren kennen, en aanschouwelijk voor te stellen, wat uitgebreide velden er nog ter bearbeiding voor de verkondiging des Christendoms over de aarde verspreid liggen, op welke nog zoo veel millioenen zonder God en Christus leven. Zal men echter met vrucht van kaarten gebruik maken, dan moeten zij op groote schaal en zeer duidelijk zijn ingerigt.

De Boekhandelaar J. H. Zitman alhier, heeft dezer dagen een Prospectus en Proeve van zulk eene Wereldkaart, door J. A. Groen A.J.zn. ter liefde der Zendingszaak vervaardigd, en door A. J. Wendel op steen gebragt, uitgegeven, en die nog eerst aan het oordeel en de goedkeuring der meest bekwame mannen onderworpen.

Zij zal volgens het Prospectus in 8 bladen worden uitgegeven; elke godsdienstbelijdenis, alsmede onbekende streken en Heidensche volken, zullen met verschillende kleur worden aangewezen. Voorts zal bij deze kaart eene handleiding gevoegd zijn, die zooveel van land- en volkenkunde zal bevatten als tot regt verstand en duidelijke voorstelling noodig is, met opgave der Zendingsposten en der Genootschappen, die daar hunne zendelingen arbeiden.

Het doel der uitgave is, boven het reeds genoemde, om met te meer vrucht de bidstonden, vereenigingen, genootschappelijke vergaderingen (althans in kleine steden en dorpen) enz. bij te wonen, en door het gebruik dezer kaart (die ook bij kaars- en lamplicht op eenigen afstand dienen kan) eene duidelijke kennis te verkrijgen van de landen en volken, die in de berigten voorkomen, en zelfs kinderen, op catechisatiën en scholen, op eene belangwekkende en bevattelijke wijze met den toestand der Heidenwereld bekend te maken.

Uit het proefblad te beoordeelen 't geen de westhoek van Africa voorstelt, zal de kaart wel aan 't oogmerk voldoen. Het doel is toch niet om eene kaart te geven die met de meeste aardrijkskundige juistheid al de kleine bogten en inhammen der kusten aanwijst, maar die in 't algemeen de aarde zoo voorstelt, als zij volgens de beste laatst uitgekomene kaarten zich vertoont; hoe naauwkeuriger dit echter geschiede hoe beter. Wij wenschen den Heer Groen dat de uitslag in alle opzigten zijne lofwaardige en moeijelijke onderneming moge bekroonen. *Zie de Advertentie.*

— De *N. Rott. Courant* bevat het volgende: Wij vernemen van eene bijzondere zijde, dat in eene vergadering van den Gemeenteraad van Amsterdam, met geslotene deuren gehouden, besloten is, dat de *Amsterdamsche Courant* als zoodanig zal ophouden te bestaan. [Het schijnt echter dat die deuren niet goed gesloten zijn geweest!]

— De Reunie voor de belangen der Waalsche gemeenten in ons land, zal den 19den dezer te 's Gravenhage worden gehouden. De Openingsrede zal bij die gelegenheid uitgesproken worden door den Wel-Eerw. Heer Chavannes, Predikant te Amsterdam.

— De Algemeene Synode der Ned. Herv. kerk is den 10den gesloten.

— Den 4den heeft te Brussel de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 9den Julij te voren, tusschen Nederland en België gesloten, ter verbinding van de beide Rijken door middel van spoorwegen.

— Van Breda wordt gemeld, dat, alhoewel, ingevolge het met België gesloten verdrag, de spoorweg over Roozendaal op de Roode vaart zal worden aangelegd, echter, ten einde Breda niet van de gemeenschap uit te sluiten en eene uitbreiding over Gorinchem en Utrecht mogelijk te maken, er bij is bedongen, dat van Rozendaal een zijtak naar Breda zal worden gemaakt, in de uitvoering van welk werk gelijktijdig met den aanleg van den hoofdweg zal worden voorzien.

— Den 24sten Julij ll. vierden te Mandal in Noorwegen de echte lieden Andersen, beide oud 91 jaar, hunne diamanten of 70-jarigen bruiloft.

— Van het Departement van Koloniën ontvangen wij, zegt de *Staats-Cour.*, de volgende mededeeling.

»De voorgenomen expeditie der Vereenigde Staten van Noord-Amerika naar Japan heeft in den jongsten tijd aanleiding gegeven tot herhaalde mededeelingen in de dagbladen over de Japansche aangelegenheden, ook met betrekking tot Nederland. Die mededeelingen waren intusschen veelal minder volledig of onjuist, zoodat een kort overzigt van het gebeurde in zijn zamenhang niet overbodig wordt geacht.

Het is bekend dat in 1844 een brief van Z. M. Koning Willem II aan den Keizer van Japan derwaarts werd overgebragt door het Nederlandsch fregat Palembang. De oorlog tusschen Groot-Brittannie en China was door het tractaat van 29 Augustus 1842 geëindigd en laatstgenoemd Rijk voor den algemeenen handel opengesteld. Japan had in het laatst van datzelfde jaar verzachting gebragt in zijne vroegere strenge wetten tot onvoorwaardelijke afwering en verdrijving van alle vreemde vaartuigen, door maatregelen te nemen voor eene meer menschlievende behandeling van zoodanige vreemde schepen, als door orkanen of gebrek aan levensbehoeften op de Japansche kusten mogten vervallen. Met het oog op die omstandigheden en op de langdurige en bevoorregte toelating der Nederlanders tot het handelsverkeer met de haven van Nagasaki, oordeelde de Nederlandsche Regering den tijd gekomen en zich geroepen, om aan die van Japan eene plegtige waarschuwing van vorst tot vorst te rigten, tegen de toenemende gevaren van het sedert meer dan twee eeuwen aldaar gehandhaafd stelsel van afzondering en eene raadgeving tot verzachting daarvan. De voorschreven Koninklijke brief strekte tot dat einde. Het antwoord daarop, in het volgend jaar door het Japansch gouvernement gegeven, behelsde eene beleefde maar stellige verklaring, dat men op grond der voorouderlijke wetten geene uitbreiding vermogt te geven aan het verkeer met vreemde volken, en dus het stelsel van afsluiting wilde in stand houden, doch gaf tevens blijk, dat het schrijven des Konings een diepen indruk op den Keizer van Japan had gemaakt.

Bewust, aan zijne roeping voldaan en tegenover Japan een' pligt vervuld te hebben, heeft de Nederlandsche Regering voorloopig in die verklaring berust. Niettemin is de brief des Konings de grondslag gebleven van onze staatkunde ten aanzien van het Japansche Rijk. Aan de Nederlandsche opperhoofden op Decima werd bevolen, om bij voorkomende gelegenheden in dien geest te handelen en bij het Japansch bestuur eene vrijgevige en vredelievende gedragslijn voor te staan, met vermijding van den schijn zelfs, dat eigenbelang in deze onder de drijfveren van ons handelen zou kunnen behooren. Die staatkunde van waarschuwing en raadgeving, gepaard met het bewaren eener welwillende en vriendschappelijke betrekking met het Japansch bestuur, heeft wel is waar nog niet tot de gewenschte uitkomst geleid; maar de invloed daarvan op de Japansche autoriteiten is toch niet te miskennen in den bijstand aan en de verzorging van een aantal schipbreukelingen (omtrent de behandeling der schipbreukelingen kan men eenige bijzonderheden vinden in de *Nederl. Staats-Cour.* van 11 Maart 1851, N°. 60) en in het betrachten der heusche en beleefde vormen, waardoor men, bij volharding in het stelsel van afzondering, evenwel botsingen scheen te willen verhoeden in de vermenigvuldigde aanraking met vreemde schepen.

In het jaar 1846 ontving men hier te lande berigt van eene door het Japansch Gouvernement aan onze factorij op Decima gedane aanvraag, om openbaarheid te geven aan een in October 1843 in Japan uitgevaardigd edict, bepalende, dat Japansche schipbreukelingen alleen met Nederlandsche of Chinesche schepen naar hun vaderland teruggevoerd mogen worden, en dat de wetten des rijks, even als zij den Japanners het doen van eigendunkelijke opnemingen hunner kusten en eilanden verbieden, ook aan zoodanige opnamen door vreemden in den weg staan. Niettegenstaande men de mogelijkheid inzag, dat het overbrengen van zulk eene mededeeling den schijn op Nederland zou kunnen werpen, van het Japansche afsluitingsstelsel te willen schragen, deed echter de overweging, dat wij onwillekeurig door eene terug-

houding van het edict de oorzaak zouden kunnen worden van noodlottige botsingen, terwijl toch voor 's hands aan Japan geen ander middel voor eene dergelijke mededeeling ten dienste staat, tot de verlangde kennisgeving besluiten, en wel aan de kabinetten van Londen, Parijs en Washington.

Eene nadere kennisgeving van soortgelijken aard werd door de Nederlandsche Regering, op verzoek van het Japansch Gouvernement, in 1851 gedaan aan meerdere zeemogendheden. Zij strekte om te verklaren, dat de wijziging in 1842 van een in 1825 uitgevaardigd bevel tot wering en verdrijving van de vreemde vaartuigen, die de Japansche kusten mogten willen aandoen, geene verandering had gebragt in het gedurende meer dan twee eeuwen onafgebroken gehandhaafd stelsel van afzondering en uitsluiting.

Meer en meer begon sedert de aandacht gevestigd te worden op de plannen der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om pogingen aan te wenden tot het verwerven eener wijziging van dat stelsel. Nederland mogt daarbij niet achterlijk blijven. Zijne aloude betrekkingen met Japan legden het de verpligting op, om niets te verzuimen, wat de Regering aldaar tot een beter inzigt nopens hare wezenlijke belangen zou kunnen brengen. De Amerikaansche ontwerpen boden eene doelmatige aanleiding om onze regtstreeksche pogingen tot dat einde met klem te hervatten. In den aanvang van dit jaar is aan het Indische Bestuur namens den Koning de last verstrekt, om daartoe op eene gepaste en waardige wijze nieuwe stappen te doen, overeenstemmende met en sluitende aan dien van wijlen Z. M. Koning Willem II. Inmiddels had men de Regering der Vereenigde Staten niet onbekend gelaten met den aard van hetgeen aan de Nederlandsche zijde reeds in 1844 was verrigt. Die Regering bragt hulde aan onze staatkunde ten opzigte van Japan, toen zij zeer onlangs bij het Nederlandsch Gouvernement aanzoek deed om zijne officiële medewerking, door middel van het opperhoofd te Decima te verleenen, tot bevordering van het doel der vredelievende en vriendschappelijke zending van den Commodore Perry, bestemd om aan het hoofd van een eskader der Vereenigde Staten naar Japan te stevenen, ten einde te trachten, eene verzachting te bewerken van het daar bestaand stelsel van uitsluiting.

Die medewerking op niet-vijandigen weg, geheel strookende met de laatstelijk door Nederland gevolgde staatkunde, werd zonder aarzeling toegezegd. Aan het kabinet van Washington is bij die gelegenheid volledige mededeeling gedaan van de in 1844 met Japan gevoerde briefwisseling. Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie ging de aanschrijving af, om het Nederlandsch opperhoofd in Japan, des vereischt, met een speciaal daarvoor af te zenden vaartuig, van de noodige instructiën te voorzien, opdat deze naar vermogen bevorderlijk zij aan het vreedzaam doel der zending van de Vereenigde Staten.

Het is te hopen dat de voormelde maatregelen zullen leiden tot bereiking van het oogmerk, naar de verwezenlijking waarvan de Nederlandsche Regering steeds heeft gestreefd.

's GRAVENHAGE, 14 Augustus.

Heden heeft er, sedert de terugkomst van den Minister van Binnenl. Zaken, een Ministerraad plaats gehad, waaraan de nieuw benoemde Ministers van Justitie en van Oorlog voor de eerste maal hebben deel genomen.

— Den 10den dezer heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken aan den Heer J. J. van der Maaden, te Amsterdam, onder zekere bepalingen, vergunning, tot wederopzeggens toe, verleend voor eene schroefstoombootdienst tusschen Amsterdam en Rotterdam langs den Amstel of de ringvaart van het Haarlemmermeer, de Gouwe en den IJssel, tot vervoer van koopmansgoederen.

— Woensdag l. l., werd alhier in het locaal Diligentia de eerste algemeene vergadering gehouden van de Vereeniging ter bevordering van fabrieken handwerknijverheid. Die vereeniging was nu juist een jaar geleden voor het eerst in het leven geroepen. De vergadering werd plegtig geopend door haren Voorzitter, Mr. A. G. C. Alsche, die bij deze gelegenheid eene openingsrede uitsprak, krachtvol en ernstig, welsprekend en practisch. Na den afloop dezer redenering werden de punten van beschrijving behandeld en tot een goed einde gebragt, en prijsvragen uitgeschreven die wij nader hopen mede te deelen.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

Gisteren is alhier de 38ste vergadering van het Nederl. Bijbelgenootschap gehouden, onder Voorzitting van den Baron S. van Heemstra, Commissaris des Konings in de Prov. Utrecht. Uit het door den Secretaris, den Heer Mr. B. J. Ploos van Amstel, uitgebragte verslag is o. a. gebleken, dat in het afgeloopen boekjaar 31,450 Bijbels en Testamenten zijn afgeleverd. De onderscheidene afdeelingen van het genootschap verkeeren in een gunstigen toestand. Het Nederl. Oost-Ind. Bijbelgenootschap heeft zich met het hoofdbestuur in naauwere betrekking gesteld, en door den afgevaardigde Gericke is het vooruitzigt geopend, dat welligt in het volgende jaar de vertaling van het Oude Testament in het Javaansch voltooid zal worden. Met de vertaling van dat Testament in het Dajaksch heeft de Heer Hardeland groote vorderingen gemaakt. — De staat der geldmiddelen is bij voortduring gunstig.

— De deelhebbers der W.-Indische Maatschappij hebben eergisteren in eene vergadering alhier gehouden, besloten, de Maatschappij weder voor 10 jaren te verlengen.

— De Algemeene en Rabbinale Commissien van Examinatoren voor Israëlitische Godsdienst-onderwijzers en Godgeleerden hebben hare werkzaamheden geëindigd. De uitkomst der door haar gehouden examina is als volgt: van de tien Candidaten voor den laagsten rang als Godsdienst-onderwijzers, zijn 9 goedgekeurd, 1 afgewezen, terwijl de drie Candidaten voor den middelsten rang allen zijn toegelaten. Van de twee jongelingen, die den graad van oefenaar wenschten te verkrijgen, is een goedgekeurd en de ander, na toelating in het wetenschappelijk gedeelte, afgewezen in het Godgeleerde; de Candidaten voor den graad van leeraar van den eersten en tweeden rang zijn afgewezen. Voorts is nog een wedstrijd gehouden tusschen vier jongelingen, die van het land ter voortzetting hunner studiën eene beurs verlangden en nagegaan, of zij, die reeds eene toelage genieten, deze bij voortduring verdienen en of de studenten in de Godgeleerdheid, in den vollen zin des woords in de theologie studeren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Augustus.

Door het Genootschap, opgerigt met het doel om goedkoop en gelijkmatig brieven-vervoer naar alle landen te bevorderen, is besloten dat ontwerp zoo mogelijk door te zetten. De gewezen Minister Granville heeft het Voorzitterschap op zich genomen.

— Het geschil tusschen ons land en de Vereenigde Staten over de visscherij langs de stranden der Britsche kolonien in Noord-Amerika, brengt de gemoederen meer en meer in beweging. In de Vereenigde Staten worden de scheepswerven en tuighuizen in drukke werkzaamheid gebragt. Eene sterke scheepsmagt wordt voor de noordoostelijke wateren uitgerust, en binnen kort zullen verscheidene van de grootste en best gewapende stoombooten op weg derwaarts zijn. Er is geen punt waarop de Amerikanen zoo kitteloorig zijn, als hunne visscherijen. Bij de opgewondenheid en verbittering die onder de bevolking langs de grenzen van Canada en allerwege in de Britsche kolonien heerscht, en bij hetgeen men weet van de staatkunde die de President en zijn Kabinet besloten hebben te volgen, kan men in de daad ernstige beduchtheid over den afloop dezer zaak niet onderdrukken. Aan den kant van Engeland schijnt men echter wijzer te zijn en om geen visscherij de oorlogsvaan te willen opsteken.

— Dingsdag ll. heeft een hevig onweder over Manchester en hare omstreken gewoed, waardoor groote schade veroorzaakt, en 7 werklieden, welke aan een nieuw gebouw arbeidden, door den bliksem gedood werden.

— Voor eenige dagen waren 10 broeders bij eene theepartij te New-Scone, van welke 7 reeds den leeftijd van 70 jaren te boven zijn.

— Uit Philadelphia wordt berigt, dat daar in deze maand het weeshuis zal worden ingewijd, gesticht uit een legaat van den bankier Girard, groot 5 millioen guldens, en waarin 300 kinderen zullen opgenomen worden. Het gesticht bevat zeven gebouwen; het hoofdgebouw is eene navolging van het Parthenon te Athene, en is over het geheel het schoonste wat van dien aard bestaat.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Augustus.

Het Vlaamsch Midden-Comité heeft, daar er van wegens het Staatsbestuur geen Vlaamsche prijskamp tusschen de leerlingen der athenaea en collegien zal plaats grijpen, besloten een prijskamp van Vlaamsche taal te doen houden, op Zondag den 12den September aanstaande, en daartoe alle jongelingen des Koningrijks, die op 1 September 12 en nog geene 16 jaren jaren bereikt hebben, uit te noodigen.

De prijskamp zal bestaan in eene enkele schriftelijke proeve, te weten: *a.* Het beantwoorden van zes spraakkundige vragen. *b.* Eene spraakkundige ontleding. *c.* Een opstel over een gegeven onderwerp. Deze proeve zal voor al de deelnemers dezelfde zijn. De werkzaamheden der mededingers zullen geschieden in elks verblijfplaats, onder toezigt eener commissie, door het stedelijk of gemeentebestuur, of bij weigering, door het Comité zelve benoemd. De prijskamp zal door een jury, van wege het Comité benoemd, beoordeeld worden.

De prijzen zullen bestaan in eenen gouden en in eenen vergulden eerepenning, en indien de inschrijving het toelaat, eenen zilveren eerepenning, boeken en eeremeldingen. De prijsuitdeeling zal op de Septemberfeesten alhier plaats hebben.

Na afhandeling der drie prijsvragen, wordt aan elken mededinger eene kaart gegeven, die hij, na behoorlijke invulling, in eenen daarbij gevoegden omslag zal sluiten, op welke hij, van buiten, zijn nummer van zitplaats herhalen zal. Datzelfde nummer moet op alle zijne beantwoordingen geschreven staan.

De plaatselijke commissie zal al de verhandelingen gezamentlijk met het proces-verbaal in een pak sluiten, hetzelve met drie zegels, en den omslag met zijn handteeken voorzien, denzelfden dag nog op de post doen.

ANTWERPEN, 13 Augustus.

Z. M. die eergisteren om 4 ure H. M. de Koningin van Engeland aan boord van haar stoomjagt was gaan verwelkomen, is in den avond naar het paleis wedergekeerd. Koningin Victoria, Prins Albert en de vier kinderen, die hen vergezelden, hebben den nacht aan boord van het stoomjagt doorgebragt.

Gisteren ochtend ten 8¼ ure waren de troepen onder de wapenen en schaarden zich zoowel langs den oever der Schelde, als langs het station van den spoorweg. Ten 8½ ure vertrok Koning Leopold van zijn paleis met 4 prachtige rijtuigen, om de Koningin en verdere leden der Koninklijke familie aan de plaats der ontscheping af te halen. De Koningin, Prins Albert en gevolg zijn te midden van een kletterenden regen en een harden zuidoosten wind aan land en daarna in de gereedstaande rijtuigen gestapt. Deze rijtuigen, met 4 paarden bespannen, vertrokken zonder aan het paleis stil te houden, naar het station van den spoorweg, en ten 9½ ure was de Koninkl. trein op den weg naar Laeken. Koningin Victoria was even als Prins

Albert en het geheele gevolg in het zwart gekleed. De menigte heeft de equipage van de Schelde tot het station van den spoorweg begeleid, onder de kreten van leve de Koning! de Koningin en de Koninklijke familie! Op het oogenblik dat de Koningin aan land stapte, was de geheele bemanning der 8 stoomschepen in het wand en uitte luide juichkreten, terwijl zich van alle zijden salvo's van het geschut deden hooren.

— De terugreis van de Koningin Victoria naar Antwerpen is op Zaturdag aanstaande vastgesteld.

— Er loopt hier een los gerucht dat H. M. zich naar Spa en van daar naar Berlijn zou begeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Augustus.

De President heeft op zijne reis naar Sologne 600 fr. jaarlijksche renten op zijne goederen toegestaan voor de oprigting van een gesticht voor de Liefdezusters te Vouzon, en dadelijk 600 fr. geschonken.

— De 14 gelukkige verloofde paren, die op den feestdag van 15 Augustus e. k. eene huwelijksgift van 3000 fr. ontvangen, zijn gevonden. Zij behooren allen tot de arbeidende klasse.

— Rum 500 werklieden zijn bezig om de zaal in orde te maken en te versieren, waarin de President aan de Dames de la Halle op 15 e. k. een bal zal geven. Ook de bloemisten zijn ijverig in de weer, en kunnen aan de aanvragen om ruikers haast niet voldoen. Voor de Dames de la Halle alleen, zijn er 4000 noodig. Verder hebben velen dier Dames het plan, om in eene kleeding te verschijnen, die door snede en rijkdom, den tijd van het Keizerrijk in het geheugen roept.

— De berigten uit de wijnbouwende streken luiden bij voortduring allerongunstigst. De prijs der wijnen is reeds 30 pCt. gestegen.

— Het oorlogschip Austerlitz, van 100 stukken geschut, zal op 15 September e. k. te Cherbourg van stapel loopen. Aan dat vaartuig is twintig jaar gewerkt.

— Berigten van Cayenne tot 13 Julij melden, dat de toestand dier strafkolonie voldoende was, en de begonnen werken met ijver werden voortgezet. De bannelingen bevonden zich nog ten getale van 1900 op de eilanden du Salut.

— Dezer dagen hebben 5 Arabische huisgezinnen, bevattende 35 personen, vrijheid gekregen om naar hun vaderland weder te keeren; zij waren met Abd-el-Kader naar Frankrijk gevoerd.

TOSCANE.

FLORENCE, 4 Augustus.

Het Regeringsblad bevat eene aanschrijving van den Minister van Binnenl. Zaken, waarbij een zorgvuldiger beheer van liefdadige fondsen en stichtingen aan de bestuurders wordt aanbevolen, als zijnde door een kwistig beheer het erfdeel der beweldadigden aanmerkelijk verminderd; alsmede eene aankondiging van het Ministerie van Oorlog dat ten gevolge eener inkrimping der ruiterij, een aantal paarden verkocht zal worden.

— Uit Napels wordt van den 4den dezer gemeld, dat het plan om rijwegen door Sicilië aan te leggen, thans in beginsel goedgekeurd is, en dat de Generaal Filangieri, die wegens eene vertraging der aanneming van dat plan misnoegd was en zijn ontslag wilde nemen, het Bewind over Sicilië zal blijven voeren.

PRUISSEN.

BERLIJN, 11 Augustus.

Volgens een der dagbladen zou de poging door de Nederlandsche Regering bij de Bondsvergadering aangewend, om landverhuizers naar de Nederl. koloniën te leiden, met geen gunstig gevolg bekroond zijn, daar de Duitsche Regeringen de landverhuizing niet willen bevorderen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 10 Augustus.

De Keizer zal zich in het einde der maand naar de badplaats Ischl begeven, waar ook de Koning van Pruissen verwacht wordt.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 1 Augustus.

In Julij hebben in de hoofdstad en omstreken onderscheiden branden gewoed, waardoor bijna 1000 huizen en magazijnen vernield zijn, en eene schade van 60 millioen piasters is veroorzaakt. (7½ mill. Ned.)

— Uit Adalia wordt het volgende verschrikkelijk voorval gemeld: Op den 7den Julij kwam een dolle wolf het stadje binnen stuiven tot op de markt, waar hij verscheiden menschen beet, en snelde toen, door het angstgeschrei verschrikt, naar de tuinen, waar ten gevolge van den zijde-oogst vele honderd menschen in de open lucht te ruste lagen, van welke niet minder dan 128 door het razende beest op de vreeselijkste wijze werden gekwetst. Daar de Gouverneur eerst kort te voren de ingezetenen alle wapenen had doen ontnemen, waren de ongelukkigen geheel zonder middel van verdediging. Eindelijk ook van daar verjaagd greep de wolf eene schaapskudde aan, doodde 85 en kwetste 75 schapen. Niet dan den volgenden dag gelukte het den inwoners wapenen van den Gouverneur te bekomen en het ondier te dooden. Eenige der gekwetste personen zijn reeds aan de watervrees overleden en de overige verkeeren in onbeschrijfelijken angst.

KAAP DE GOEDE HOOP.

2 Julij.

De *Cape Town Mail* berigt dat het verdrag met de Boeren van Nederlandsche afkomst, die uit het Britsche regtsgebied geweken zijn, van de zijde van Engeland bekrachtigd is. Eene overeenkomst of tractaat van bondgenootschap van een zeer gewigtigen aard, zegt dat blad, is door den Generaal Cathcart, als Commissaris der Britsche kroon, gesloten met het gemeenebest der uitgeweken Boeren die zich aan gene zijde der Vaalrivier (de noordelijke grens van het gebied der Oranjerivier) neêrgezet hebben; hun gemeenebest is daardoor tot den hoogen rang der onafhankelijke Staten verheven. De bepalingen waren voorloopig vastgesteld in eene bijeenkomst van de Britsche Commissarissen en eene bezending der voornaamste Boeren met hun bewindvoerder Praetorius aan het hoofd. Het waarborgt aan de bewoners van het land aan gene zijde der Vaalrivier »het regt om hunne eigene aangelegenheden te bestieren en zich zelven volgens hunne eigene wetten te regeren," zonder tusschenkomst of inmenging der Britsche regering. Het verdrag behelst verder de verklaring dat »het de vurige wensch dier Regering is, wederom vrij handelsverkeer en vriendschappelijke verstandhouding met de uitgeweken Boeren te vestigen welke die landstreken bewonen of voortaan bewonen zullen." Er wordt bepaald dat die onthouding van tusschenkomst en dit vrije handelsverkeer wederkeerig zullen zijn; dat handel in buskruid met inboorlingen aan beide zijden onvoorwaardelijk verboden is en blijft; dat geene slavernij aan de noordzijde der Vaalrivier zal worden gedoogd; dat de Britsche regering met geen der gekleurde volksstammen ten noorden der Vaalrivier eenig verbond wil aangaan; dat voortvlugtige boosdoeners van weêrszijden op aanvrage zullen worden uitgeleverd; dat acten van huwelijksvoltrekking, die door bevoegde ambtenaren afgegeven zijn, van weêrszijden als geldig zullen worden beschouwd; en dat met uitzondering van misdadigers en schuldenaren »elk die nu in het bezit van grondeigendom en binnen het Britsch grondgebied woonachtig is, volle vrijheid en magt zal hebben om over dien eigendom te beschikken en onverlet zich naar de overzijde der Vaalrivier en van daar weder naar dezen kant te begeven." De Generaal Cathcart heeft deze overeenkomst bekrachtigd bij proclamatie waarin hij verklaart te vertrouwen »dat de vrijheid welke het alzoo aan de uitgewekenen vergund worden te genieten, zal leiden tot duurzame vriendschap met de Britsche regering, zonder langer vooroordeelen van een voorbijgeganen tijd te voeden, of vroeger opgerezen twistpunten weder te berde te brengen;" hij geeft aan de uitgewekenen de verzekering, »dat het integendeel zijn innige wensch is om, wanneer het in zijne magt mogt staan, tot hun welzijn mede te werken door godsdienst en opvoeding onder hen te bevorderen."

— Het genoemde blad berigt nog, dat er eene groote sterfte heerscht onder de bewoners der landstreek over de Vaal, ten gevolge eener besmettende landziekte die een ongemeen boosaardig karakter heeft aangenomen. In één oord zijn meer dan driehonderd uitgewekenen gestorven. De zieke sterft meestal binnen weinige uren.

— Latere berigten van daar van den 2den Julij luiden omtrent den oorlog aan de grenzen niet gunstig. De Kaffers drongen weder stout voorwaarts, en hadden zelfs een sterk detachement militairen op den weg van Grahamsstad naar Fort Beaufort, waar thans het hoofdkwartier gevestigd is, overvallen en gevangen genomen. Een der Kaapsche dagbladen vat de jongste berigten van het oorlogstooneel aldus zamen: Eene uitgestrekte landstreek ter breedte van wel 50 mijlen aan weêrskanten der grenzen, is thans een tooneel van verwarring, van gevaar en van werkelijken oorlog.

De opperbevelhebber had weder eene proclamatie moeten uitvaardigen om het verkoopen van oorlogsbehoeften aan de Kaffers te stuiten; elk die zich daaraan schuldig maakt, wordt bedreigd met de doodstraf naar de krijgswet. Den 1sten Julij heeft de Generaal Cathcart in eene proclamatie aangekondigd, dat hij besloten heeft den 6den Augustus met eene groote krijgsmagt een togt naar en in het gebied van Kreli, aan de overzijde der Keirivier, te ondernemen, ten einde dat hoofd van een magtigen Kafferstam te tuchtigen, waartoe hij tevens alle weerbare burgers van de oostelijke districten oproept.

STADS BERIGT.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Patentpligtige Ingezetenen, binnen deze Gemeente, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het Dienstjaar 1852 en 1853, *voor alle de wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd, dagelijks van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *één* ure.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 14 Augustus 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Te Elburg is tot Predikant bij de Hervormde gemeente beroepen Ds. W. Kraaijenbelt, te Overschie.

ADVERTENTIEN.

Door J. H. ZITMAN te *Leyden*, wordt heden uitgegeven en alom verzonden:

PROSPECTUS EN PROEVE

VAN

EENE GROOTE, GEKLEURDE,

CHRISTELIJKE ZENDINGSKAART;

TEN GEBRUIKE BIJ HET HOUDEN EN BIJWONEN VAN ZENDINGSBIDSTONDEN, OP CATECHISATIEN, SCHOLEN, ENZ.

VERVAARDIGD DOOR

J. A. GROEN, A.J.zn., te Leyden.

In 8 Bladen extra groot formaat, zwaar velijn papier. Ieder halfrond groot in diameter 1,08 Ned. El binnenrands.

KOFFIJHUIS ZOMERZORG.

Op Zondag 15 Augustus 1852,

Des Middags ten 12 ure en des Namiddags ten 6 ure,

Matinée et Soirée Musicale,

Door de Familie **BEYERBÖCK**, van *Weenen*.

Entrée Vrij.

ROOM- EN KOFFIJHUIS DE VINK.

Woensdag 18 Augustus 1852, 's Namiddags ten 5 ure,

GROOT HARMONIE-CONCERT,

Te geven door het Corps Muziekanten van het 2de Regiment Dragonders van *'s Hage*, onder directie van den Kapelmeester den Heer **J. STRATING.**

Entrée Vrij. D. OUDSHOORN.

TENTOONSTELLING TE *ARNHEM*.

Namens de Commissie voor de Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nationale Nijverheid, wordt berigt, dat de **Billetten van Verloting** der door de Commissie aangekochte Voorwerpen verkrijgbaar gesteld zijn voor de Stad *Leyden*, bij den Boekhandelaar P. ENGELS aldaar.

De Ondergeteekende zijn Affaire als **Goud- en Zilver-Kashouder** met 1° Augustus aan zijnen Zoon hebbende overgedaan, bedankt bij deze voor het vertrouwen gedurende meer dan dertig jaren van zijne Begunstigers genoten, en neemt de vrijheid, bovengemelde als zijnen Opvolger, in dezelfde gunst aan te bevelen.

LEYDEN, 14 Augustus 1852. A. RODBARD.

In gevolge bovenstaande Annonce, de **KASHOUDERIJ**, benevens den **Handel in Goud en Zilver**, met 1 Augustus overgenomen hebbende, beveelt de Ondergeteekende zich bij de Begunstigers zijns Vaders en verdere Ingezetenen dezer Stad aan, belovende door eene civiele bediening, en gereede uitvoering van alles wat tot dat vak in betrekking staat, zich alleszins het vertrouwen waardig te maken.

J. A. RODBARD,

LEYDEN, 14 Augustus 1852. *Donkersteeg*, Wijk VI. N°. 82.

Men verlangt alhier een JONGELING, 15 à 17 jaar oud, goed kunnende Schrijven en Rekenen, tot het verrigten van **Copieerwerk** enz. Salaris naar bekwaamheden. Men adressere zich met *franco* Brieven onder Letter **D.** aan het Bureau dezer Courant.

☞ *Aan het Bureau of aan Huis kunnen geene mondelinge inlichtingen worden gegeven.*

Ten Kantore van eenen NOTARIS te *Leyden* wordt verlangd een fatsoenlijk **JONGELING**, van de R. C. G. als **tweede Klerk**. Men adressere zich met *franco* Brieven onder Letter **M.** aan het Bureau der Leydsche Courant.

☞ *Aan het Bureau of aan Huis kunnen geene mondelinge inlichtingen worden gegeven.*

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag	16 Augustus	12	ure,	Schipper	B. BOERENDANS.
» *Alkmaar*,	Woensdag	18	»	9	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	18	»	11	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	19	»	12	»	G. GOOSENS.
» *Zutphen*,	»	19	»	12	»	J. GOOSENS.
» *Kampen*,	»	19	»	12	»	K. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	»	19	»	12	»	H. VAN TRIEST.
» *Hoorn*,	Vrijdag	20	»	10	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

De Pillen van Holloway hebben eene Leverkwaal genezen van den hevigsten aard.

De Heer THOMAS CLARK, te Lake George in Nieuw-Zuid-Wallis, was sedert onderscheidene jaren lijdende aan eene leverkwaal. Zijne Geneesheeren, na alle hunne kunst aan hem beproefd te hebben, verklaarden dat zijn toestand hopeloos was, en men zag binnen kort zijnen dood te gemoet. Toen gaf een zijner vrienden hem den raad, de *Pillen van* HOLLOWAY te gebruiken, hem verzekerende dat hij iemand kende, die door deze van die ziekte genezen was. Hij volgde dien raad, bespeurde dadelijk eene verbetering van zijnen toestand en herstelde korten tijd daarna geheel.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 14 Augustus. Van *f* 30 tot *f* 34.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 14 Augustus.

Tarwe *f* 8.60 tot *f* 9.00. Oude Rogge *f* 6.40 tot *f* 6.80. Nieuwe Rogge *f* 6.30 tot *f* 6.60. Gerst *f* 4.40 tot *f* 4.60. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.00. Paardeboonen *f* 5.30 tot *f* 5.50. Duiveboonen *f* 6.00 tot *f* 6.20. Koolzaad *f* 9.30 tot *f* 9.50

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 13 Augustus.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 1/16	63 5/16	63 7/8
Dito Certificaten	» 3 »	75 3/4	75 7/8	75 7/8
Dito dito	» 4 »	96 1/16	96 1/4	96 1/8
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	95 1/4	95 3/8	95 1/4
Handelmaatschappij	» 4½ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	96 1/4	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	70 5/8	70 3/4	70 3/4
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	108 3/4	108 7/8	108 3/4
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	106 5/8	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97 1/2	—	—
Dito 1840	» 4 »	91 7/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	91 5/8	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	72 1/8	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4 »	85 3/8	85½	85½
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250 »	101	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	22¼	22¼	22¼
Dito Obligatiën	» 3 »	42 1/8	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	44 3/4	44 7/8	44 7/8
Bewijzen Coupons		2 3/4	2 13/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	83	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	77 3/4	77 13/16	—
Dito Nieuwe	» 5 »	90 1/2	90 3/4	90 3/4
Dito 1847	» 2½ »	40 5/8	40 1/2	—
BELGIE, Banc.	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	52 1/4	52 3/16	52 3/16
BRAZILIE, 1824. 100 £	» 5 »	100	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	40 3/8	40 5/8	40 5/8
Dito dito	» 4 »	37 1/2	37 9/16	37 9/16
VENEZUELA,	» 3½ »	—	—	—
MEXICO,	» 5 »	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		4 3/8	4 7/16	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.